

Smjernice za rukovanje i izlaganje povijesnog tekstila

Hrvatski restauratorski zavod
Odjel za tekstil
Gordana Car
Konzervator - restaurator
Ilica 44, Zagreb
gcar@h-r-z.hr
tel. 01 4886 932

Vrijednost tekstila kroz povijest

Sve do polovice 20-tog stoljeća tekstil se izrazito cijenio :

- Tekstilni predmeti bili su vrlo skupi
- Nasljeđivali su se s koljena na koljeno
- Poklanjali se kao izrazito dragocjen poklon (relacija plemstvo – crkva)
- Nisu se bacali, čest je bio slučaj prenamjene
- Važnijim fazama obrade i proizvodnje tekstila bavili su se isključivo muškarci
- Način i princip proizvodnje npr. svile stoljećima je bila strogo čuvana tajna
- Iznad svega posjedovanje tekstilnog predmeta još od prapovijesnih vremena bio je **direktni izraz statusnog položaja vlasnika**

Konkretni primjeri maksimalne iskoristivosti tkanina pri krojenju u povijesti

- Ovo nisu prikazi postizanja određenih "modnih" efekata, već prikazi maksimalne iskoristivosti svih dijelova tkanina zbog njihove skupoće
- Mali komadići tkanina ukrajali su se uglavnom na manje vidljivim dijelovima

Kod samoga koristila po tkanine, pri ušivanjem nabijanja t

17.12.2008 15:27:41

Koliko se cijeni povijesni tekstil?

- Kakvu poruku šalje način na koji rukujemo i izlažemo povijesni tekstil?

- Svijest o vrijednosti povijesnog tekstila potrebno je jačati

Primjeri pravilnog načina pohrane povijesnog tekstila

- Predmeti od tekstila dolaze nam u bezbroj raznih forma i oblika, i prilikom pohrane svakom tekstilnom predmetu treba pristupiti pojedinačno
- **Ne postoji univerzalni način pohrane primjenjiv na sav tekstil**
- Kod rukovanja povijesnim tekstilom preporuča se:
- Koristiti rukavice
- Timski rad (kod velikih dimenzija predmeta i jačih oštećenja)
- Unaprijed planirati postupke
- Unaprijed osigurati prostor i potrebni pribor
- Dokumentiranje eventualnih promjena

17.12.2008 15:27:41

Primjeri pravilnog načina izlaganja povijesnog tekstila

Pravilo je:

- Trodimenzionalne tekstilne predmete izlagati na 3D prilagođenim, adekvatnim nosačima (lutke, vješalice, tube...)
- Dvodimenzionalne tekstilne predmete izlagati plošno (horizontalno, ukoso, vertikalno)

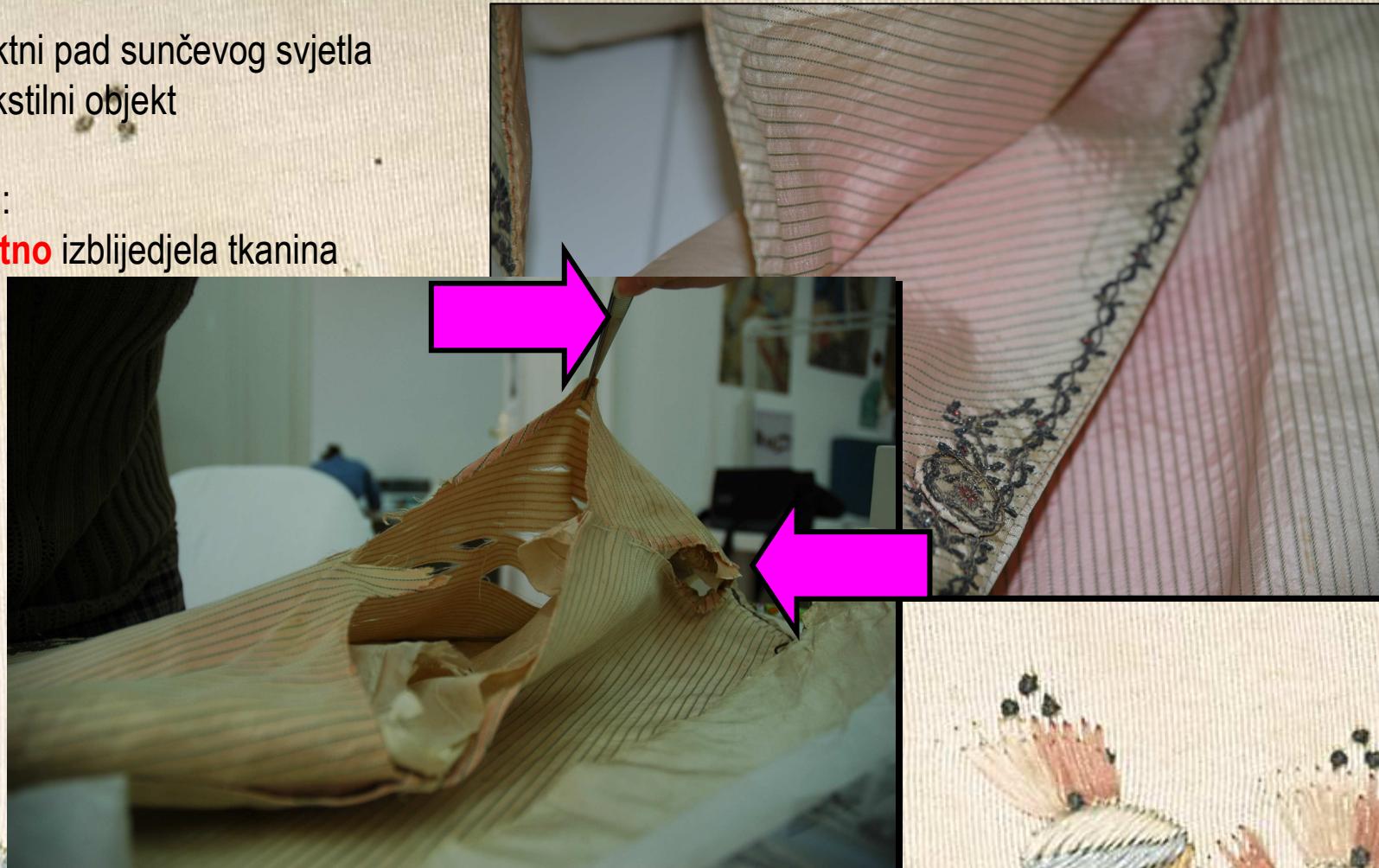
17.12.2008 15:27:41

Što se događa kada se u samom postavu spoje:

- Direktni pad sunčevog svjetla na tekstilni objekt

Rezultat :

nepovratno izbljedjela tkanina

- Previše kamfora
- Neadekvatna prevelika lutka

Rezultat : izrazito **NEPOVRATNO** oštećena tkanina

17.12.2008 15:27:41

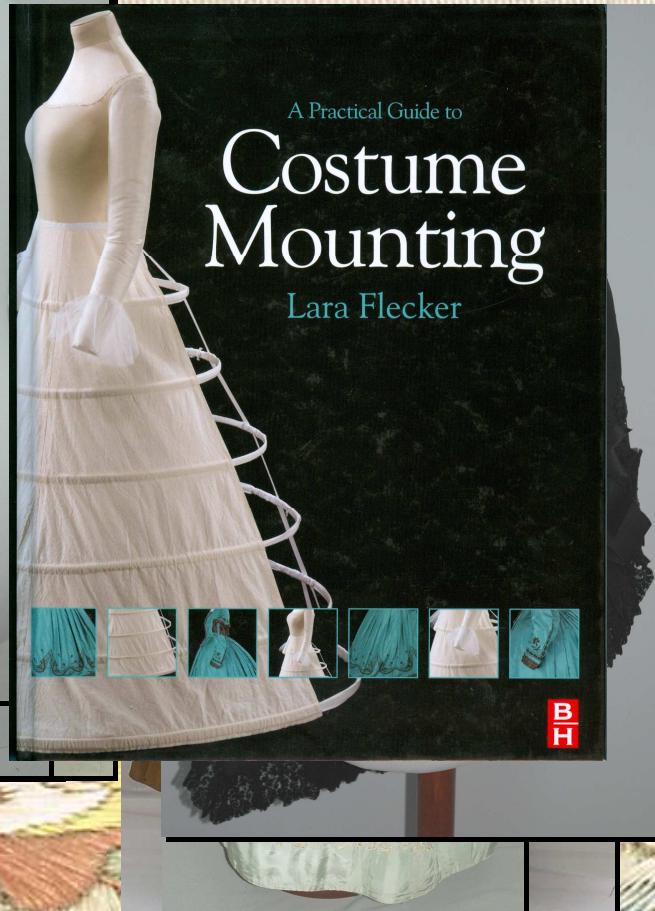
- **Rizici kod neadekvatnog odabira prezentiranja odjevnog povijesnog teksta**
- Neadekvatni materijali, dimenzije i oblici nosača
- U određenim situacijama stanje je moguće uravnotežiti doradom postojećeg nosača
(istovremeno zadržana vizija koncepcije postava i pravilnog načina izlaganja – estetski aspekt i konzervatorsko-restauratorski aspekt)

- **Preporuka :** prilikom planiranja postava teksta, između ostalih svakako konzultirati konzervatore teksta

17.12.2008 15:27:41

- Dorada izložbene lutke

17.12.2008 15:27:41

Za kraj

Čuvajmo naše tekstilno blago

Hvala na pažnji!